

<http://www.hembygd.se/arkeologisektion>

Spadbladet 3, 2014

Arkeologisektionen vid Stockholms läns hembygdsförbund

Frescati – gravfält vid Stockholms universitet

Notera den nya dagen: måndagen den 9 juni

Måndagen den 9 juni guidar docent Lena Holmquist, Stockholms universitet, oss runt de gravfält som ligger intill Stockholms universitet.

Samling sker klockan 18.00 för en kort introduktion av Lena Holmquist på Institutionen för Arkeologi och Antikens kultur, Wallenbergslaboratoriet, Lilla Frescativägen 7.

Från tunnelbanestationen, Universitetet, tar det knappt 10 minuter att gå och från Roslagsbanan högst fem minuter.

Inget begränsat antal deltagare.

Icke medlemmar betalar 50 kr/person, medlemmar behöver inte betala något – det går också att bli medlem på plats.

Anmälan till Gunilla Hammarsjö, gunilla@hwebb.se eller 070-453 98 85.

Välkomna till en guidad tur under en ljus junikväll!

Från årsmötet den 12 mars

Vid årsmötet var vi ett 20-tal medlemmar, då valdes en ny styrelse, se sista sidan i Spadbladet.

Efter årsmötet berättade arkeologen Tina Mathiesen från Stockholms läns museum om en intressant inventering av dammanläggningar runt om i länet. Projektet har inventerat 325 anläggningar, varav t.ex. 86 stycken i Norrtälje – men det finns också en del "vita fläckar" på kartan. Så det finns säkerligen mer att hitta – något där arkeologisektionens medlemmar och de lokala hembygdsföreningarna kan bidra med information. Fokuset i inventeringen har varit att återfinna lämningar av fördämningsarna och undersöka till vilket ändamål som dammen byggdes för. Dammarna och vattenrännor som drev hjulen har lämnat tydliga spår i naturen medan byggnaderna sällan finns kvar. Bakgrunden till inventeringen är planerna för att underlätta för hotade fiskarter att etablera sig i vattensystem och sjöar, då behöver eventuella hinder tas bort eller fisktrappor byggas. För att veta vilka kulturmiljöer som i så fall påverkas behövs denna inventering.

Vill du köpa och kanske ge bort boken från vårt senaste seminarium? *Yngre Järnålder i Stockholms län – aktuell forskning* Meddela det i förväg inför våra arrangemang så kan du få den på plats för 80 kronor. Annars tillkommer porto, numera 39:- (B-porto).

RÖSARING, Upplands-Bro – Lördagen den 17 maj 2014

Guidad tur i unik fornlämningsmiljö av arkeolog Lars Holmblad

Denna unika och monumentala fornlämningsmiljö ligger på krönet av en 61 m hög grusås med en vidunderlig utsikt över Norra Björkfjärden. Denna kultplats från bronsålder - vikingatid har en 540 m lång anlagd processionsväg som går från ett förmodat dödshus fram till en stor hög med två sekundärrösen. På platån vid stupets kant finns ytterligare en hög och två rösen samt en av Upplands största labrynter med 16 ringar.

Nedanför Rösaring finns bosättning från bronsåldern och stora gravfält från 500/800-talet. Gravfält med bortåt 280 gravar och med tre storhögar i rad, varav den ena är en s.k. platåhög med 22 m i diameter.

Klockan 10 samlas alla på mötesplatsen, P-platsen söder om pendeltågsstationen Bro för att samåka vidare till Rösaring

Vid anmälan ange om du kommer med bil och om du har plats för någon/några pendeltågsresenärer t.o.r. Rösaring. Varje person som medföljer som passagerare betalar den s.k. Bilfemman d.v.s. 5 kr/mil, i detta fall 10 kr för resan t.o.r. Bro pendeltågsstation - Rösaring.

Vägen till processionsvägen och vidare till rösen och labrynten går svagt uppför och är mycket lättgången.

På tillbakavägen till bilarna kan de som vill ta en annan väg, förbi de stora gravfälten vid Stora Ekeby.

Inget begränsat deltagarantal.

Icke-medlemmar är välkomna till en kostnad av 50 kronor.

Anmälan till Gunilla Hammarsjö
gunilla@hwebb.se eller 070-453 98 85.

Vägguide till mötesplats och informationsmaterial fås vid anmälan.

VÄLKOMNA TILL EN UTFLYKT I EN UNIK FORNLÄMNINGSMILJÖ!

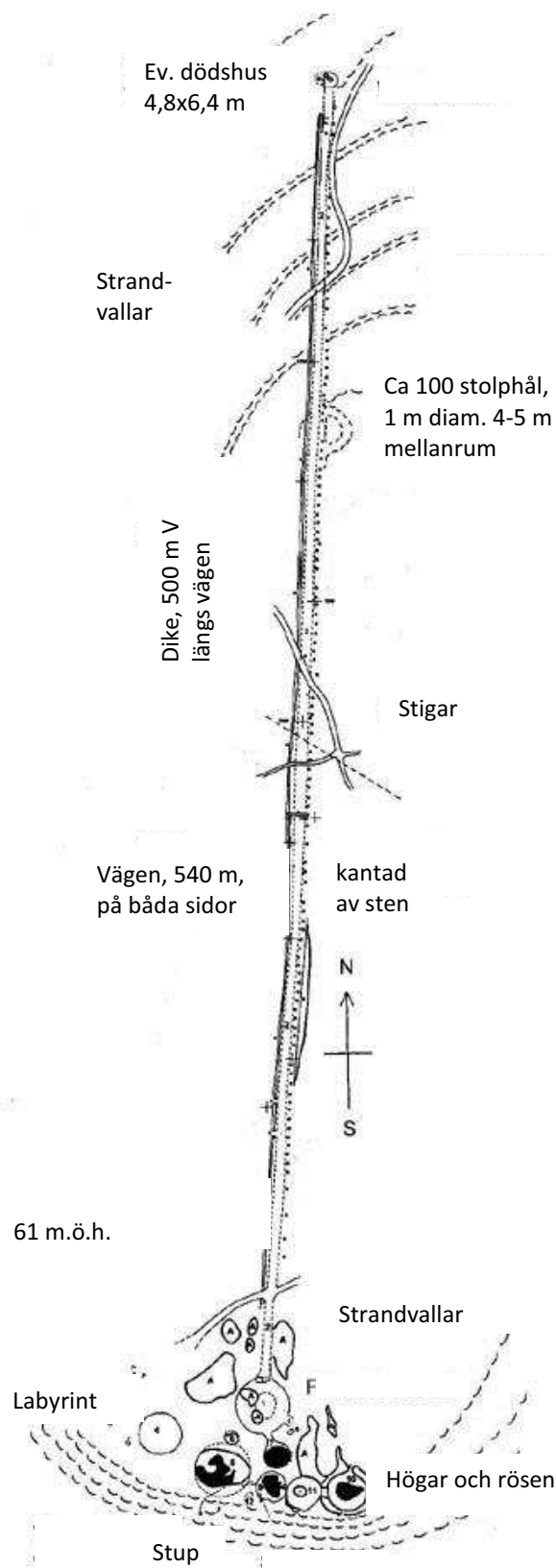

Fig. 1. The cult site of Rösaring. original drawing by L. Löthman and G. Winberg, 1981

Vallarna i Korsnäs avslöjar sina hemligheter

Som vi tidigare meddelat blir det sållning av jordvallarna i Korsnäs. Lördagen den 24 maj och torsdagen den 26 juni är vi i arkeologisektionen välkomna till Korsnäs i Grödinge. Tiden är mellan kl 10–15 vid båda tillfällena. Vår ledare blir Sven-Gunnar Broström. Observera att deltagarantalet är begränsat till max 10 per tillfälle. Vi planerar fler sållningar senare.

Vi vågar lova: Fyndgaranti!

Anmälan görs till Sven-Gunnar på tel 070-9423614 eller e-post botark@swipnet.se. Anmäl er senast den 20 maj (till sållningen den 24 maj) och senast den 17 juni (till sållningen den 26 juni). Åker ni bil ska ni åka till Korsnäs gård beläget mellan Vårsta och Grödinge kyrka. Ni kan även åka tåg till Tumba pendeltågstation (tåget från Stockholm kommer dit 9:42 den 24 maj) och i förväg ringa Sven-Gunnar om skjuts därifrån. Det går även en buss nr 727 men den går först kl 10:07 från Tumba (den 24 maj) så då kommer ni lite för sent. SL-tiderna för juni är ännu inte publicerade.

Föreläsning på Stockholms universitet

Som vi meddelade i förra numret så inbjuder arkeologiska institutionen vid Stockholms universitet till öppna populärvetenskapliga föreläsningar under rubriken *Tid för forntid*.

Närmast aktuellt:

- **Torsdagen den 15 maj:** *Gjutarnas platser – att tyda bronsålderns hantverksspår*, föreläsning av Anna Sörman, Doktorand i allmän arkeologi.

Tid och plats: **kl 18-19**, föreläsningssalen på plan 4 i Wallenberglaboratoriet, Lilla Frescativägen 7.

GRÄVNINGAR VID BROBY BRO

Varje vardag mellan den 5 och 23 maj pågår Stockholms universitets seminariegravningar vid Broby bro i Täby. Gravningarna sker i samarbete med Stockholms läns museum och kommer äga rum vid fyra olika platser. Årets gravningar har underrubriken ”en plats där världen passerar”. Frivilliga från Täby hembygdsförening fungerar som guider till besökarna och finns på plats mellan kl 8–16.

GRÄVNINGAR I SIGTUNA

Under maj och juni genomför Arkeologikonsult tillsammans med Stockholms läns museum en utgrävning av en gravgård i Sigtuna. På platsen fanns tidigare en bensinmack, Götes Mack och vid en grävning 2008 precis norr om den nuvarande grävningssytan påträffades 21 gravar. Visningar av grävningen kommer att ske tisdagar (kl 13) och torsdagar (kl 15.30) och pågår 45 minuter under perioden 13 maj till 12 juni, tisdagen den 27 maj ges en extravisning kl 15.30.

Läs mer <http://www.stockholmslansmuseum.se/projekt/nya-utgravningar-i-sigtuna/>

SIGTUNA MUSEUM FLYTTAR RUNT

Under 2014 renoveras Sigtuna museum och museet kommer därför ha sin verksamhet på olika platser. En plats för sin verksamhet blir på Venngarns slott norr om staden där man kommer vara från den 1 juni och en tid framåt. Men besök annars Rådhuset i staden där man finns tis–sön kl 12–16.

MASSAKERN VID VISBY RINGMUR – PÅ HISTORISKA MUSEET

Historiska museet har nu invigt sin nya utställning ”Massakern vid muren – slaget om Gotland 1361”. Läs mer: <http://www.historiska.se/utställningar/fastautställningar/Massakern-vid-muren/>

VANDRING I BROMMA

Onsdagen den 21 maj är det fornminnesvandring i Bromma.

Fornminnessällskapet på Mälaröarna anordnar en guidad vandring med Nils Ringstedt, fil dr i arkeologi. Samling vid Islandstorgets tunnelbanestation kl 18.00.

RUNRIKETS DAG I TÄBY

Lördagen den 17 maj är det Runrikets dag i Täby. Det blir aktiviteter runt om Vallentunasjön mellan kl 9 och 16. Läs mer här:

<http://www.stockholmslansmuseum.se/besok-oss/runrikets-dag/>

KULTURMANIFESTATIONEN I NORRTÄLJE

Lördagen den 10 maj, kl 11–14 visar hembygds- och kulturföreningarna i Norrtälje kommun upp sig och sin verksamhet i Söcietetsparken i Norrtälje.

ARBETA MED LERA PÅ GUNNES GÅRD

Helgerna 10–11, 17–18 och 24–25 maj, kl 10–16, är det tema lera på Gunnes gård i Upplands Väsby. Den sista helgen kommer det att bli keramikbränning. Långhelgen därefter, 29 maj till 1 juni är det temat "Smide". Läs mer <http://www.upplandsvasby.se/gunnes>

Styrelsen i Arkeologisektionen inom Stockholms läns hembygdsförbund från årsmötet 2014

Broström, Sven-Gunnar 08-530 371 08 070-942 36 14	Fältvägen 11 147 41 Tumba botark@swipnet.se	ledamot
Gustafsson, Berit 070-538 89 38	Glasbergavägen 67 152 59 Södertälje berit.i.gustafsson@hotmail.com	suppleant
Hammarsjö, Gunilla 08-540 622 56 070-453 98 85	Hangarvägen 3, 5 tr 183 66 Täby gunilla@hwebb.se	ordförande
Karlsson, Inger 08-21 15 20 070-773 72 22	Baggensgatan 23 111 31 Stockholm karlssoninger23@gmail.com	ledamot webbansvarig
Nyström, Erica 070-535 98 08	Muskotvägen 8 123 55 Farsta erica.nystrom@gmail.com	ledamot
Owe, Jan 08-38 71 39 0730-894 884	Gamlebo Ginstvägen 38 197 34 Bro jan.owe@bredband.net	kassör o redaktör
Persson, Bosse 0176-26 20 25 070-656 62 37	Mora Byväg 30 760 10 Bergshamra perssonbov@hotmail.com	ledamot
Ringstedt, Nils 08-80 12 50 070-608 41 07	Författarvägen 5 167 71 Bromma nils.ringstedt@globalnet.net	suppleant

Du blir medlem genom att sätta in 100 kronor på Stockholms läns hembygdsförbunds arkeologisektions plusgiro 497 36 80-4. Glöm inte att anmäla namn och adress. Sektionens hemsida: <http://www.hembygd.se/arkeologisektion>

Du kan prenumerera på LEDUNGEN, tidskriften för kultur och miljö i Stockholms län som ges ut av Stockholms läns hembygdsförbund. Sätt in 130:-/år på plusgiro 58 83 56-6. Tidskriften utkommer med 4 nummer per år.